

Berichten

Binnenland

SYMPOSIUM T.G.V.O.-AMSTERDAM

Verslag Symposium 'T.G.V.O.-AMSTERDAM: terugblik en perspectief' te Amsterdam d.d. 5 februari 1988.

Aanleiding tot het organiseren van dit symposium was de vrij plotselinge beëindiging van de Stichting Goed Gebit. Deze stichting heeft van 1973 tot 1978 allerlei T.G.V.O.-activiteiten georganiseerd. De taken van de Stichting zullen voor een deel worden overgenomen door de Amsterdamse GG&GD. De belangrijkste aspecten van de gehouden lezingen zullen kort worden weergegeven.

J. C. Meijer, projectcoördinator van de Stichting Goed Gebit, besprak de vele projecten die altijd gekenmerkt zijn geweest door de massamediale benadering van de bevolking en de evaluatie-onderzoeken naar de effecten van deze benadering. Voorts ging hij in op de verschuivingen en ontwikkelingen in de activiteiten: Hadden in de eerste jaren cariës en preventie van gebitsafwijkingen de nadruk, later richtte men zich vooral op parodontale afwijkingen en patiëntenrechten.

Mw. G. ter Horst, psychologe (ACTA), gaf een overzicht van de onderzoeksresultaten van de verschillende projecten. Nieuw hierin waren de gegevens over het Tandheelkundig Informatie Punt (TIP) van de Stichting. Onderzoek levert een zeer grote tevredenheid op met de verleende diensten. Van de ondervraagde tandartsen vond 82% dat het project in het belang van de patiënt is en tevens zijn nut bewijst voor de tandarts.

M. van Stapele, directeur van het Ivoren Kruis, sprak over toekomstperspectieven met betrekking tot T.G.V.O. Hij benadrukte de voorwaarden schepende rol van de overheid, maar sprak zijn zorg uit over het feit dat Den Haag bestaande, goed functionerende instellingen toch liquideert. Enerzijds geeft de overheid T.G.V.O. een prominente plaats, maar anderzijds legt zij de primaire verantwoordelijkheid voor de gezondheid bij de burger. Spreker suggereerde om bij het uitzetten van het beleid T.G.V.O. te laten vallen onder de collectieve middelen van waaruit zorg betaald wordt.

Collega Heyboer, namens de NMT, ging in op de TIP-projecten. De (postieve) resultaten zijn aan de overheid voorgelegd, haar daarbij aansprekend op de eigen zienswijze en beleidsuitgangspunten met betrekking tot de patiëntenvoorlichting. Eventuele voortzetting van TIP's zou niet in een sectorale (alleen voor tandheelkunde) maar in een integrale voorziening moe-

ten worden ondergebracht. Mogelijk is de klachtenbemiddeling daarin sterker te accentueren. Doch een tweede, net zo belangrijke functie van een dergelijk bureau, aldus Heyboer, is het verschaffen van informatie op allerlei gezondheidsgebieden.

Mw. T. C. Filedt Kok-Weimar, jeugdarts GG&GD in Amsterdam, ging in op de betekenis van de nieuwe wettelijke regeling van de preventieve jeugd tandzorg. De sector Jeugdgezondheidszorg van Amsterdam neemt een unieke plaats in omdat zij als enige, binnen één dienst, preventieve zorg verleent aan kinderen van 0-19 jaar. De sector is uitgebreid met vier mondhygiënisten die in samenwerking met andere medewerkers van de JGZ en de GG&GD een spilfunctie krijgen in de collectieve preventie. Verder verwacht de JGZ medewerking van de tandartsen in een aanpak die gericht is op risicogroepen, bevordering van deelname en epidemiologie.

Als laatste sprak Mw. R. Kersbergen, mondhygiëne Basisgezondheidsdienst in Den Haag, over de ervaringen van mondhygiënisten in de Basisgezondheidsdiensten. De Basisgezondheidsdienst is coördinator en stimulator in de uitvoering van collectieve preventie. Tot de taken van de mondhygiënisten behoren het afstemmen van T.G.V.O. en bespreken van verschillende fluoridetoepassingen; het bespreken van methoden voor het bevorderen van regelmatig tandartsbezoek en het uitvoeren van epidemiologisch onderzoek.

In het algemeen was er bij de deelnemers verbazing en onbegrip over het feit dat juist een organisatie, die zich zo actief heeft beziggehouden met T.V.G.O. in eerste lijn, opgeheven wordt. Denkt men in het beleid nog alleen aan bezuinigen en zijn al de fraai verwoorde stellingen slechts retoriek? We mogen echter vaststellen dat de Stichting Goed Gebit veel heeft bijgedragen tot de praktijk en theorie van de T.G.V.O. in Nederland. Daarvoor kunnen we, als bevolking en als tandheelkundige professie de Stichting niet dankbaar genoeg zijn.

M. A. J. Eijkman, Wassenaar

STICHTING ISG

Aankondiging symposium te Utrecht 1 november 1988

De *Stichting informatiecentrum van de suiker- en glucoseproducerende en verwerkende industrieën in Nederland (ISG)* organiseert op dinsdag 1 november a.s. in het Jaarbeurs Congrescentrum te Utrecht een symposium onder de titel 'De rol van zoete koolhydraten in de voeding'.

Onder andere zal door Prof. Dr. J. D. de Stop-

pelaar over het onderwerp 'Het teruglopen van tandcariës' een inleiding worden gehouden.

Deelname aan het symposium is gratis en aanmeldingen kunnen schriftelijk geschieden bij de Stichting ISG, Van Eeghenstraat 76, 1071 GK Amsterdam, alwaar ook inlichtingen kunnen worden verkregen (telefoon 020-73 10 46).

POSTACADEMISCH ONDERWIJS TANDHEELKUNDE

Cursussen in de maand mei

Hieronder volgt een herinnering aan de cursussen die in de maand mei onder auspiciën van het *Orgaan Post-academisch Onderwijs Tandheelkunde*, worden gegeven. Voor uitvoerige informatie wordt op deze plaats verwezen naar het 'rode' *Kursuspogramma voorjaar 1988*.

RUG Gerodontologie in de algemene praktijk, 6 mei 1988.

ACTA*) Parodontale diagnostiek en behandelingsplanning, 26 en 27 mei 1988

ACTA Kindertandheelkunde - Omgang met kinderen, 27 mei 1988.

*) Plaats: Leeuwenhorst Congres Center, Noordwijkerhout.

SYMPOSIUM 'COMPOSIT ALS UNIVERSEEL RESTAURATIEMIDDEL'

Aankondiging voor 27 mei 1988

Op vrijdag 27 mei a.s. zal in het Academisch Centrum Tandheelkunde Amsterdam (ACTA) aan de Louwesweg te Slotervaart - onder auspiciën van 3M Nederland B.V. - een symposium plaatsvinden onder de titel 'Composit als universeel restauratiemiddel'.

Na een inleiding door Prof. Dr. C. L. Davidson om 9.30 uur, volgt het onderstaande programma.

Prof. Dr. W. Douglas (Universiteit van Minnesota, VS): Mechanische kwaliteit van composieten.

Prof. Dr. L. Dogon (Harvard Universiteit, Boston, VS): Histologisch en biocompatibiliteitsonderzoek in verband met composietrestauraties.

Prof. Dr. P. Lambrechts (Katholieke Universiteit Leuven, België): Lange termijn klinische ervaringen met composietrestauraties.

Prof. Dr. F. Toffenetti (Universiteit van Sciencia, Italië): Esthetiek van composietrestauraties.

Inschrijving is mogelijk tot 1 mei a.s. (in verband met lunchreserveringen) door overmaking van f 125,00 op bankrekeningnummer 45 10 65 605

ten name van 3M Nederland B.V. te Leiden, met vermelding van 'Symposium 27 mei 1988'.

NIEUW TIJDSCHRIFT

STANDBY: vaktijdschrift tandartsassistenten

Tijdens de tweede Landelijke ontmoetingsdag voor Tandartsassistenten te Amersfoort op 9 april jl., is het eerste nummer gepresenteerd van het vaktijdschrift voor tandartsassistenten STANDBY, een uitgave van Hofstad Vakpers bv.

Het nieuwe tijdschrift bevat actuele informatie over behandelingsmethoden en -technieken, administratie en automatisering, nieuwe materialen en produkten. De redactie behandelt praktijkproblemen van tandartsassistenten en geeft adviezen voor een optimale samenwerking tussen tandarts en assistente. Tevens wordt laatstgenoemde geïnformeerd over de juiste communicatie met en begeleiding van patiënten.

De redactie wordt begeleid door een adviescommissie onder voorzitterschap van Prof. Dr. A. J. M. Plasschaert. Het tijdschrift verschijnt in 1988 vier keer, in een oplage van 4500 exemplaren. Een jaarabonnement kost f 40,00 inclusief BTW.

AFDELING GRONINGEN EN DRENTH NED. MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING DER TANDHEELKUNDE

Aankondiging programma Klinische avonden 1988

De PAOT-commissie van de afd. Groningen en Drenthe der NMT organiseren in de Collegezaal Tandheelkunde/Verloskunde aan de Antonius Deusinglaan 1 te Groningen, aanvang 20.00 uur precies, de volgende klinische avonden:

Donderdag 26 mei

Drs. J. Guyt, Drs. R. P. Schokker, Drs. C. A. Krabbendam: 'Presicieverankering'.

Donderdag 22 september

Drs. J. H. N. Pameyer: 'Recente ontwikkelingen in kroon- en brugwerk'.

Donderdag 3 november

Drs. A. ten Hoeve, Drs. R. J. Bijlstra: 'Extractie en non-extractie in de orthodontie'.

Inlichtingen: Dr. L. J. van Dijk, p/a Ubbo Emmiusingel 27, 9711 BC Groningen (tel. 050-13006).

VOORLICHTINGSBUREAU VOOR DE VOEDING

Uitgave folder 'Gezond trakteren'

In de jaren zeventig werden ouders en onderwijsgeevenden zich steeds meer bewust van de invloed van voeding op het gebit. Vooral op

lagere scholen werden minder zoetwaren gegeven. De laatste jaren echter krijgt het snoep weer sterk de overhand. Daarom hebben het Voorlichtingsbureau voor de Voeding en het Ivoren Kruis een folder gemaakt met gezonde, niet-zoete traktaties. Bij iedere maand staan enkele suggesties afgebeeld die zijn afgestemd op het seizoen.

De nieuwe folder is bedoeld voor ouders met kinderen van vier tot en met tien jaar. De folder kan bovendien een hulpmiddel zijn voor leerkrachten, (T.)G.V.O.-consulenten, tandartsen en mondhygiënisten.

'Gezond trakteren' kost f 0,50 per stuk en kan worden besteld bij het Voorlichtingsbureau voor de Voeding, postbus 85700, 2508 CK Den Haag.

BESLISSING MEDISCH TUCHT COLLEGE AMSTERDAM

No. 8567 T

Het College voor Medisch Tucht recht in eerste aanleg te Amsterdam heeft het navolgende overwogen en beslist omtrent de op 9 juli 1985 binnengekomen klacht van:

A, klager

tegen

B, van beroep tandarts, verweerder.

Het College heeft kennis genomen van het klaagschrift van 9 juli 1985 met 7 bijlagen, van een schrijven van klager van 7 oktober 1985 met 5 bijlagen waarin hij de klacht intrekt en van het verweerschrift van 20 februari 1986 met 5 bijlagen, en van de röntgenfoto's.

Nadat in de raadkamer was beslist dat de behandeling van de klacht ondanks de intrekking om redenen van algemeen belang diende te worden voortgezet, is zij behandeld ter rechtzitting van het College van 13 mei 1986, waar aanwezig waren klager en verweerders raadsman. Verweerder was verhinderd.

Op grond van de stukken en hetgeen ter rechtzitting is verklaard kan het volgende als vaststaand worden aangenomen:

Op aanbeveling van zijn eigen tandarts, die een kunstgebit had geadviseerd, wendde klager zich in 1980 tot verweerder met de vraag of deze zijn gebit dusdanig wilde opknappen dat de tanden en kiezen bewaard zouden blijven.

Tijdens het eerste bezoek, op 15 augustus 1980, deelde verweerder aan klager mede dat volledige restauratie van zijn gebit f 24.000,— zou kosten. Hiervoor zou zowel boven als onder een brug worden geplaatst en onder bovendien een frame. Een bovenframe zou later komen. Na ampele overweging besloot klager tot de restauratie. De behandelingen vonden plaats in 1980 en 1981. In deze periode werd klager driemaal doorverwezen naar een specialist mondziekten en kaakchirurgie, die apexresec-

ties uitvoerde op 4 en 17 september 1980 en 6 februari 1981. Medio 1981 waren brug en frame geplaatst.

In juni 1983 liet de gehele constructie in de onderkaak van klager los. De oorzaak was volgens verweerder een apicaal granuloom aan de elementen 33 tot en met 43. Wederom werd klager verwezen naar de kaakchirurg die nu apexresecties verrichtte aan de elementen 33 tot en met 43. Verweerder plaatste vervolgens een geheel nieuwe brug en frame, waarvoor hij klager f 2.750,— in rekening bracht.

De constructie liet opnieuw verschillende malen los waarna zij, soms met behulp van lijm, weer werd vastgezet. In september 1984 liet de constructie voor de vierde of vijfde maal los, waarna klager zich tot een andere tandarts wendde.

Sedert mei 1984 heeft klager zich meermalen schriftelijk over de door verweerder in zijn mond aangebrachte constructies beklaagd, en hem verzocht de nota's ad f 24.000,— en ad f 2.750,— te specificeren. Aangezien klager geen enkele reactie op zijn brieven ontving, diende hij de klacht in, welke zakelijk weergegeven inhoudt:

Verweerder heeft ondeugdelijk werk verricht aan klagers gebit, voor welk werk hij een buitensporig hoog bedrag in rekening heeft gebracht, welk bedrag nooit is gespecificeerd, evenmin als de nadien gezonden reparatienota.

Met betrekking tot de klacht overweegt het College het volgende:

Vaststaat dat de door verweerder in de onderkaak van klager aangebrachte constructie het al na twee jaar heeft begeven. Nadat verweerder een nieuwe constructie had aangebracht, welke hij klager opnieuw in rekening bracht, is ook deze verschillende malen losgeraakt.

Het verweer, dat het loslaten van de constructie te wijten zou zijn aan apicale granulomen aan de betrokken gebitsdelen, treft geen doel. Het College is intengedeel van oordeel dat dit losraken volledig aan verweerder is te wijten daar hij:

- onvoldoende onderzoek verricht heeft;
- geen prognose heeft gesteld;
- een volstrekt onvoldoende voorbehandeling heeft verricht, en
- een verkeerde therapie voor het gebit van klager heeft ingesteld.

Ad a: Verweerder heeft te weinig röntgengegevens verzameld en deze onvoldoende zorgvuldig beoordeeld. Noodzakelijke parodontologische gegevens ontbreken evenals een model analyse en een verslaglegging van de onderzoeksbevindingen.

Op basis van volstrekt onvoldoende diagnostische gegevens is een te ambitieus en bovendien onvolledig tandheelkundig behandelingsplan gemaakt.

Ad b: Vast is komen te staan dat klager in het geheel niet is geïnformeerd omtrent de prognose van de voorgestelde behandeling. Het enige dat klager bekend was was de prijs, die ook voor een

goed uitgevoerde constructie buitensporig hoog genoemd moet worden. Ter zitting is bovendien komen vast te staan dat klager, in tegenstelling tot wat verweerder beweerde, nog steeds geen specificatie van de kosten had ontvangen en evenmin enige uitleg omtrent de tandheelkundige problematiek.

Ad c: De noodzakelijke voorbehandeling is achterwege gebleven, waardoor de endodontische behandelingen, die nodig waren alvorens tot de bouw van de constructie kon worden overgegaan, niet plaatsvonden. Het resultaat van de daarvoor in de plaats gekomen apicaal chirurgische behandelingen is niet afgewacht. Onduidelijk is hoe de intermaxillaire relatie, die van doorslaggevend belang is voor het eindresultaat, tot stand is gekomen.

Ad d: Het resultaat van dit alles is een werkstuk geworden dat geen levensvatbaarheid in de mond van de klager kon hebben. Verweerder heeft een therapie ingezet zonder voldoende aandacht te schenken aan de diagnose, terwijl bovendien de behandeling niet lege artis is verricht.

De klacht is daarom in al haar onderdelen gegrond.

Door zijn hiervoor omschreven handelen heeft verweerder in de uitoefening van de geneeskunst, met name de tandheelkunde, blijk gegeven van grove onkunde.

Bij de bepaling van de op te leggen maatregel heeft het College rekening gehouden met de omstandigheid dat het aan verweerder sedert 1980 reeds viermaal eerder voor soortgelijke misslagen maatregelen heeft opgelegd.

De beslissing luidt:

Het Medisch Tuchtcollege:

- schorst verweerder in de uitoefening van de geneeskunst, voor drie maanden,
- bepaalt dat de beslissing in het openbaar zal worden uitgesproken op dinsdag 26 augustus 1986 te 13.45 uur.
- bepaalt voorts dat de beslissing op de wijze als voorgeschreven in art. 13 b van de Medische Tuchtwet zal worden bekendgemaakt door plaatsing in de Nederlandse Staatscourant en door toezending met het verzoek tot plaatsing aan de tijdschriften: Tijdschrift voor Gezondheidsrecht, Nederlands Tandartsenblad en Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde.

Aldus gewezen op 2 juni 1986 door Mr. H. Luijken, voorzitter, S. Luitse en Dr. M. H. Klopper-Mensch, leden-geneeskundige, F. Meijer en E. C. Koel, leden-tandarts, met bijstand van Mr. R. A. Hopster-Arendsen de Wolff, secretaris, en uitgesproken door Mr. J. A. Schröder, voorzitter, ter openbare terechtzitting van dinsdag 26 augustus 1986.

Voorzitter

(w.g.) Mr. H. Luijken

Secretaris

(w.g.) Mr. R. A. Hopster-Arendsen de Wolff

NEDERLANDSE STICHTING BEVORDERING MEDISCHE VOORLICHTING

Bericht van oprichting

In Amsterdam is de *Nederlandse Stichting Bevordering Medische Voorlichting* (Stimedvo) opgericht. Deze stichting stelt zich onder meer ten doel: het bevorderen van onafhankelijke medische voorlichting aan de Nederlandse bevolking, in nauwe samenwerking met erkende medische instanties en het stimuleren en organiseren van voorlichtings- en nascholingsactiviteiten voor belanghebbenden in de Medische sector en/of algemene gezondheidszorg.

Stimedvo zal een serie voorlichtingsmaterialen in omloop brengen, die de patiënt meer vertrouwd kunnen maken met het medisch onderzoek. Daardoor kan een deel van de angst, spanning en onzekerheid worden voorkomen of weggenomen.

Het secretariaat van Stimedvo is voorlopig gevestigd: Rapenburgerstraat 175, 1011 VM Amsterdam (telefoon 020-24 79 99).

ZOETSTOFFEN

De vraag naar suikervervangers wordt groter, met als gevolg dat steeds meer zoetstoffen op de markt verschijnen. Over het algemeen zijn zoetstoffen (aspartaam, cyclamaat, saccharine, sorbitol) veilig, mits een normale dosering wordt aangehouden. Echter, een nadeel van sorbitol is dat het diarree kan veroorzaken. Daarom is het aan te raden niet meer dan 40 gram per dag te gebruiken. Voor cyclamaat – alleen toegelaten in waren voor diabetici – is de hoeveelheid die per dag mag worden gebruikt 650 mg. Voor saccharine geldt het wettelijk maximum van 150 mg per dag.

Er is een Integraal Zoetstoffenbesluit (Warenwet) in voorbereiding, waarin het gebruik van suikervervangende zoetstoffen wordt geregeld.

PROMOTIE

H. W. Kersten

Op donderdag 3 maart 1988 promoveerde de heer H. W. Kersten tot doctor in de Geneeskunde aan de Universiteit van Amsterdam, op een proefschrift getiteld 'Leakage of root fillings. An in vitro evaluation'.

Promotoren waren Prof. Dr. S. K. Thoden van Velzen en Prof. Dr. J. M. ten Cate.

L. E. Smeele

Op dinsdag 22 maart 1988 promoveerde de heer L. E. Smeele tot doctor in de Geneeskunde aan de rijksuniversiteit te Utrecht, op een proefschrift getiteld 'Verbindingen tussen het middenoor en het kaakgewricht; ontogenese en morfologie bij enkele zoogdieren'.

Promotoren waren Prof. Dr. W. J. van Doornmaalen (hoogleraar in de Anatomie en embryologie) en Prof. Dr. C. A. W. Korenhof, terwijl Dr. J. Tacoma als copromotor optrad.

CENTRAAL BUREAU VOOR DE STATISTIEK

Aantal studenten Tandheelkunde

Het aantal studenten Tandheelkunde, dat in het studiejaar 1987/88 in het totaal staat ingeschreven, bedraagt 1356, waarvan 947 mannen en 409 vrouwen. In het studiejaar 1986/87 bedroegen deze aantallen respectievelijk 1751, 1230 en 521.

KLINISCHE AVOND VOOR TANDARTSEN TE NIJMEGEN

Aankondiging programma 19 mei 1988

Op donderdag 19 mei a.s. zal een klinische avond worden gehouden in de collegezaal van het Gebouw voor klinische tandheelkunde, Philips van Leydenlaan 25 te Nijmegen. Aanvang 20.00 uur precies.

Thema: *Amelogenesis imperfecta*.

Programma

Drs. F. J. M. Roeters: Conserverende aspecten. Dr. R. A. C. A. Voorsmit: Kaakchirurgische aspecten. Drs. D. Wismeyer: Prothetische aspecten.

Agenda

Data der voornaamste wetenschappelijke congressen en vergaderingen in binnen- en buitenland.

* Eerste vermelding

1988

Binnenland

Vrijdag 22 april

Voorjaarscongres Ned. Ver. voor Parodontologie in RAI-congrescentrum te Amsterdam met het thema 'Oral Antiseptics and Antibiotics in Periodontology'. Inl. secr. L. O. Nelemans, Antonius Deusinglaan 1, 9713 AV Groningen (tel. 050-633185).

Vrijdag 22 april

Voorjaarsvergadering Ned. Ver. voor Orthodontische Studie (NVOS) te Amersfoort. Thema: 'Orthodontische-chirurgische therapieën'. Inl. J. W. Booy, tel. 01830-27092.

Donderdag 28 april

Symposium 'Frisdranken gewogen'. Inl. BBM, postbus 26155, 3002 ED Rotterdam (tel. 010-4774033).

* **Vrijdag 29 april**

Voorjaarsvergadering van de Ver. tot Bevordering der Tandheelkundige Gezondheidszorg voor Gehandicapten in het Psychiatrisch Ziekenhuis 'Wolfheze' te Wolfheze. Thema: 'De psychiatrische patiënt'. Inl. secr. T. G. J. Kuipéres, Valklaan 19, te Maartensdijk (tel. 03461-2061)

Maandag 2 – vrijdag 6 mei

'Het instrument', instrumentatievakbeurs voor gezondheidszorg, wetenschap en industrie, Jaarbeurs, Utrecht.

Vrijdag 13 – zaterdag 14 mei

Voorjaarsvergadering Ned. Ver. voor Endodontologie. ACTA gebouw, Louwesweg 1 te Amsterdam. Onderwerp: Nieuwe wortelstiftsystemen. Inl. secr. R. Fransman, Comeniusstraat 441, 1065 BV Amsterdam. (tel. 020-174369).

Maandag 16 – vrijdag 20 mei

Cursus 'Niet-ioniserende straling, risico's en bescherming', Vrije Universiteit te Amsterdam. Inl. S. Y. Acram, Netherland Institute for Radiation Technology, W. G. Plein 476, 1054 SH Amsterdam (tel. 020-189753).

* **Donderdag 19 mei**

Klinische avond voor tandartsen, Gebouw voor klinische tandheelkunde, Philips van Leydenlaan 25, Heyendaal Nijmegen. Aanvang 20.00 uur. (Zie ook rubriek Binnenland.)

* **Dinsdag 24 mei**

Studie-avond Ned. Vereniging van Homeopathische Tandartsen, Beatrixgebouw, Jaarbeurs te Utrecht. Aanvang 20.00 uur. Inl. Mw. M. Couwenhoven-Schipper, tel. 072-661122.

* **Donderdag 26 mei**

Klinische avond voor tandartsen, collegezaal Tandheelkunde/Verloskunde, Antonius Deusinglaan 1 te Groningen. Aanvang 20.00 uur. (Zie ook rubriek Binnenland.)

* **Vrijdag 27 mei**

Symposium 'Composiet als universeel restauratiemiddel' 3M Nederland, ACTA, Louwesweg 1 te Amsterdam. Aanvang 9.30 uur. (Zie ook rubriek Binnenland.)

Dinsdag 31 mei

Klinische avond voor tandartsen, Ignatiusziekenhuis, Breda. Aanvang 20.15 uur.

* **Vrijdag 24 juni**

Slotmanifestatie subfaculteit der Tandheelkunde te Utrecht.

Vrijdag 1 juli

'Aids Stockholm '88', symposium naar aanlei-

ding van het wereldcongres over Aids te Stockholm, Jaarbeurs Congreszaal te Utrecht. Inl. Nat. Com. Aids-bestrijding, tel. 020-939444.

Zaterdag 13 - vrijdag 19 augustus

11th International Congress of Hypnosis and Psychomatic Medicine, Int. Society of Hypnosis, Ned. Congresgebouw, Den Haag. Inl. congressecr., postbus 16065, 2301 GB Leiden

* **Donderdag 22 september**

Klinische avond voor tandartsen, collegezaal Tandheelkunde/Verloskunde, Antonius Deusinglaan 1 te Groningen. Aanvang 20.00 uur. (Zie ook rubriek Binnenland.)

* **Dinsdag 27 september**

Studie-avond Ned. Vereniging van Homeopathische Tandartsen, Beatrixgebouw, Jaarbeurs te Utrecht. Aanvang 20.00 uur. Inl. Mw. M. Couwenhoven-Schipper, tel. 072-661122.

* **Vrijdag 30 september**

Najaarsvergadering Ned. Vereniging van Tandartsen (in samenwerking met de Vlaamse Vereniging van Tandartsen) te Utrecht. Thema: Cariologie. Inl. secr. Dr. F. P. Mesu, Van Beuningenlaan 54, 3953 BS Maarsbergen (tel. 03433-1714).

Zaterdag 1 oktober

Bijeenkomst Stichting Wetenschappelijk Tandheelkundigen Arbeid (WTA). Thema: Cariologie. Inl. secr. Drs. J. G. Hoogteijling, Heideweg 9, 3768 BA Soest (tel. 02155-1666).

Vrijdag 21 oktober

Najaarsvergadering Ned. Tandheelkundig Genootschap

Dinsdag 25 oktober

Klinische avond voor tandartsen, Ignatius Ziekenhuis, Breda. Aanvang 20.15 uur.

* **Vrijdag 28 oktober**

Najaarsvergadering Ned. Vereniging voor Orthodontische Studie te Amersfoort. Inl. J. W. Booy, Schelluinsevlief 5, 4203 NB Gorinchem (tel. 01830-35476).

* **Dinsdag 1 november**

Symposium 'De rol van zoete koolhydraten in de voeding', Jaarbeurs Congrescentrum te Utrecht. Inl. Stichting ISG, Van Eeghenstraat 76, 1071 GK Amsterdam (tel. 020-731046). (Zie ook rubriek Binnenland.)

* **Donderdag 3 november**

Klinische avond voor tandartsen, collegezaal Tandheelkunde/Verloskunde, Antonius Deusinglaan 1 te Groningen. Aanvang 20.00 uur. (Zie ook rubriek Binnenland.)

* **Vrijdag 4 - zaterdag 5 november**

Najaarsvergadering Ned. Vereniging voor Mondziekten en Kaakchirurgie, 't Spant te Bussum. Inl. J. M. P. Lenior, St. Elisabeth Ziekenhuis, afd. Mondziekten en Kaakchirurgie, Ring-

weg Randenbroek 110, 3816 CP Amersfoort (tel. 033-750444).

* **Dinsdag 8 november**

Studie-avond Ned. Vereniging van Homeopathische Tandartsen, Beatrixgebouw, Jaarbeurs te Utrecht. Aanvang 20.00 uur. Inl. Mw. M. Couwenhoven-Schipper, tel. 072-661122.

* **Dinsdag 13 december**

Studie-avond Ned. Vereniging van Homeopathische Tandartsen, Beatrixgebouw, Jaarbeurs te Utrecht. Aanvang 20.00 uur. Inl. Mw. M. Couwenhoven-Schipper, tel. 072-661122.

1989

* **Donderdag 9 - zondag 12 maart**

'Dentsail '89', postacademisch onderwijs tijdens een varend manifestatie naar Göteborg en Oslo. Inl. Stichting Manifestaties Tandheelkunde Groningen, Antonius Deusinglaan 1, 9713 AV Groningen (tel. 050-633060/638000).

Buitenland

Woensdag 20 - zondag 24 april

Expomed. Internationale Jaarbeurs te Brussel. Vakbeurs voor Medische en Ziekenhuisuitrustingen: Medische en Ziekenhuismaterieel, Materieel voor Tandartsen, Orthopedie etc.

Donderdag 19 mei

Symposium 'Het implantaat; een nieuwe dimensie in de tandheelkunde', cultureel centrum 'Scharpoord', Meerlaan 32, Knokke, België. Inl. Dr. B. De Mot, Ruddershove 10, 8000 Brugge (tel. 050-32 08 32/82 40).

Zaterdag 21 – maandag 23 mei

International Academy of Gnathology European Section, 17th Annual Conference Dublin, Ierland. Inl. M. J. Lampe, tel. 020-640606.

* **Maandag 30 mei - donderdag 2 juni**

Derde internationale congres van de International Association of Gerodontology, Montreal, Canada. Inl. Prof. Ch. Berenholc, 49 Avenue Paul Doumer, 75016 Parijs, Frankrijk.

Zondag 12 – donderdag 16 juni

4th International Conference on Aids, Stockholm, Zweden. Inl. Nat. Com. Aids bestrijding, tel. 020-939444.

* **Zondag 19 - zaterdag 25 juni**

De negende Medische Wereld Spelen, voor artsen, fysiotherapeuten, tandartsen, apothekers en dierenartsen. Inl. Commissariaat M.W.S. Nederland, S. F. van Ossstraat 254, 1068 JP Amsterdam.

Zondag 7 – donderdag 11 augustus

9e congres van de International Association of Dentistry for the Handicapped (IADH) te Philadelphia, USA. Inl. sec. VBTGG T. G. J. Kuipéres, Valklaan 19, 3738 GE Maartensdijk (tel. 03461-2061).